

DECIZIE Nr. 792 din 30 septembrie 2008
privind principii și reguli de desfășurare a campaniei electorale pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale

Având în vedere dubla calitate a Consiliului Național al Audiovizualului, de garant al interesului public și de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor de programe audiovizuale;

Conform dispozițiilor articolelor 2, 7 alin.(2), 15 alin.(1) lit.e), 29, 31-33, 37, 38, 38¹ și 38², 50 lit.h³) și h⁴), 51 alin.(1) și alin.(2) lit.g) ale Legii nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările aduse de Ordonanțele de Urgență ale Guvernului nr. 66/28.05.2008 și nr. 97/27.08.2008;

În temeiul prevederilor art. 17 alin. (1) lit. d) și art. 42 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea decizie:

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Campania electorală pe posturile de radio și de televiziune începe în ziua de 31 octombrie 2008, ora 0,00, și se încheie în ziua de 29 noiembrie 2008, ora 7,00.

(2) Campania electorală prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale se desfășoară în condițiile stabilite de Legea nr. 35 din 13 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu respectarea prevederilor Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, ale Codului audiovizual adoptat prin Decizia CNA nr. 187/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale prezentei decizii.

Art. 2. – (1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile legal constituite ale cetățenilor aparținând unei minorități naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale, precum și candidații independenți care înaintează propuneri de candidatură – denumiți în continuare competitori electorali - au acces la serviciile publice de radio și de televiziune în condițiile art. 38 alin. (1) și (2) ale Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Accesul candidaților și reprezentanților competitorilor electorali la serviciile private de radio și de televiziune poate avea loc numai în emisiunile electorale definite la art. 8; accesul în emisiunile de promovare electorală prevăzute la art. 8 lit.a) va respecta condițiile art. 38 alin. (3) al Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. – Radiodifuzorii publici și privați sunt obligați să asigure, în cadrul emisiunilor prevăzute în prezenta decizie, desfășurarea unei campanii electorale cu respectarea următoarelor principii:

a) **echitate** – fiecare candidat sau competitor electoral trebuie să aibă posibilitatea de a se face cunoscut electoratului;

b) **echilibru** – o prezentare proporțională cu importanța evenimentelor electorale, în cazul tuturor candidaților și competitorilor electorali;

c) **imparțialitate** – obligația radiodifuzorilor de a trata toți candidații și competitorii electorali obiectiv și echidistant.

Art. 4. – Desfășurarea campaniei electorale prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale, publice și private, trebuie să servească:

a) **electoratului**, pentru a primi informații corecte, astfel încât să poată vota în cunoștință de cauză;

b) **candidaților și competitorilor electorali**, pentru a se face cunoscuți electoratului;

c) **radiodifuzorilor**, pentru a-și valorifica drepturile prevăzute în legea electorală, precum și pentru a-și exercita libertățile și responsabilitățile ce revin mass-mediei într-o societate democratică.

CAPITOLUL II

Proceduri preliminare

Art. 5. - Posturile de radio și de televiziune private care intenționează să realizeze și să difuzeze știri electorale și emisiuni electorale au obligația să facă cunoscut public acest lucru prin presă și/sau prin programele lor și să comunice Consiliului Național al Audiovizualului implicarea lor în campania electorală, până cel mai târziu în ziua de 10 octombrie, printr-o adresă, conform cu modelul prezentat în anexa 1 care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 6. - (1) Competitorii electorali au la dispoziție intervalul 11 – 20 octombrie pentru a se adresa în scris posturilor private de radio și de televiziune care și-au anunțat intenția de realizare și difuzare a emisiunilor electorale, solicitând și timpii de antenă pe care intenționează să-i utilizeze.

(2) După rămânerea definitivă a candidaturilor, potrivit articolelor 15, 31-33 și 38 ale Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare, posturile, în funcție de solicitările primite, își vor definitiva grilele de program cu tipurile de emisiuni și participările la acestea, în conformitate cu timpii de antenă calculați proporțional cu cei oferți de posturile publice, precum și tarifele pe emisiune și pe unitate de timp pe care intenționează să le practice.

(3) Tarifele pe emisiune și pe unitate de timp vor fi stabilite în urma negocierilor desfășurate cu toți reprezentanții candidaților și competitorilor electorali interesați și vor fi făcute publice.

(4) În situațiile în care unii candidați sau competitori electorali nu doresc utilizarea integrală a timpilor alocați, posturile vor solicita acestora completarea unei declarații scrise în acest sens.

Art. 7. - După parcurgerea procedurilor prevăzute la art. 6, radiodifuzorii vor comunica în scris Consiliului Național al Audiovizualului grilele emisiunilor pe care le vor realiza, precum și intervalele de timp de difuzare a respectivelor emisiuni, printr-o adresă, conform cu modelul prezentat în anexa 2 care face parte integrantă din prezenta decizie.

CAPITOLUL III

Emisiuni electorale

Art. 8. – Pentru reflectarea desfășurării campaniei electorale și a activităților de propagandă electorală, radiodifuzorii pot realiza și difuza numai următoarele tipuri de emisiuni electorale:

a) **de promovare** - în care candidații și reprezentanții competitorilor electorali își promovează propria candidatură, programele politice și activitățile de campanie electorală; în situația transmiterii în direct a unor activități de campanie, acestea se vor încadra în timpii de antenă acordați fiecărui competitor electoral;

b) **de dezbateri** - în care radiodifuzorii pun în discuție programele electorale și temele de interes public legate de campania electorală, cu participarea candidaților, reprezentanților competitorilor electorali, jurnaliștilor, analiștilor și altor invitați.

Art. 9. – (1) În perioada campaniei electorale candidații au acces la posturile publice și private de radio și televiziune, inclusiv la cele prin cablu, numai în emisiunile prevăzute la art. 8 din prezenta decizie.

(2) În cadrul emisiunilor electorale și a spoturilor electorale este interzisă utilizarea simbolurilor naționale - drapel, stemă, imn - ale României sau ale altui stat, ca elemente de propagandă electorală.

(3) În perioada campaniei electorale candidații și reprezentanții competitorilor electorali nu pot fi producători, realizatori sau moderatori ai emisiunilor realizate de radiodifuzorii publici și privați.

Art. 10. – Candidații care dețin funcții publice pot avea intervenții, în direct sau înregistrate, și în alte emisiuni decât cele prevăzute la art. 8, strict în probleme legate de exercitarea funcției lor; în aceste situații radiodifuzorii au obligația să ia măsuri pentru asigurarea echidistanței și pluralismului de opinii.

Art. 11. – (1) Radiodifuzorii pot realiza și difuza știri electorale, care cuprind informații privind activitățile de campanie ale candidaților și competitorilor electorali.

(2) Știrile electorale pot fi prezentate numai în emisiuni informative special concepute în acest scop, identificate ca atare.

(3) Radiodifuzorii își vor asuma integral responsabilitatea editorială pentru realizarea și difuzarea acestor emisiuni, iar reflectarea, în cadrul lor, a activităților de campanie ale candidaților și competitorilor electorali se va face cu respectarea principiilor de echitate și imparțialitate.

(4) Radiodifuzorii pot prezenta, în cadrul știrilor electorale, intervenții făcute în direct de către candidați cu prilejul activităților de campanie, sau extrase din înregistrări transmise de către aceștia, cu respectarea obligațiilor prevăzute la alin.(3).

(5) În cazul în care în știrile electorale sunt prezentate producții audiovizuale realizate de către candidați sau competitori electorali, radiodifuzorii sunt obligați să facă mențiuni despre aceasta în cuprinsul lor sau, în cazul televiziunilor, să marcheze în scris acest lucru pe ecran.

(6) Programele de știri și emisiunile informative cu caracter electoral nu pot fi sponsorizate.

Art. 12. – (1) Radiodifuzorii au obligația să se asigure că emisiunile de promovare electorală, precum și spoturile și celelalte producții audiovizuale realizate de către candidați sau competitori electorali respectă următoarele condiții:

a) nu conțin afirmații care pot aduce atingere demnității umane, dreptului la propria imagine sau moralei publice;

b) nu incită la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală, dizabilități sau etnie;

c) nu conțin acuzații cu incidență penală sau morală la adresa altor candidați sau competitori electorali, fără a fi însoțite de dovezi.

(2) Producțiile audiovizuale electorale realizate de către candidați sau reprezentanți ai competitorilor electorali pot fi difuzate numai în cadrul știrilor electorale și emisiunilor de promovare electorală.

(3) În cazul emisiunilor electorale ale serviciilor publice de radio și televiziune pot fi difuzate și spoturi electorale, cu încadrare în timpii de antenă acordați competitorilor electorali.

Art. 13. - Realizatorii și moderatorii dezbaterilor electorale au următoarele obligații:

a) să fie imparțiali;

b) să asigure echilibrul necesar desfășurării emisiunii, oferind fiecărui participant la discuții posibilitatea să-și prezinte opiniile;

c) să formuleze clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare;

d) să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii emisiunii;

e) să intervină atunci când invitații încalcă, prin comportament sau exprimare, regulile prevăzute la art. 12 alin.(1); în cazul în care invitații nu se conformează solicitărilor, moderatorul poate decide întreruperea microfonului sau oprirea emisiunii, după caz.

Art. 14. – (1) Radiodifuzorii privați pot difuza spoturi publicitare electorale numai în cadrul emisiunilor electorale, cu respectarea cerințelor referitoare la publicitate prevăzute în Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor Deciziei CNA nr. 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor art. 38 alin. (4) ale Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare;

(2) Spoturile publicitare electorale nu pot avea o durată mai mare de 30 de secunde și trebuie să fie asumate în mod explicit, prin prezentare sau conținut, de către candidați sau competitorii electorali.

(3) Pentru difuzarea spoturilor publicitare electorale radiodifuzorii privați sunt obligați să asigure candidaților și competitorilor electorali condiții egale de acces și de tarifare pe unitatea de timp.

(4) În emisiunile de promovare electorală nu pot fi inserate spoturi ale unor candidați sau competitori electorali în porțiunile de emisiune alocate altor candidați sau competitori electorali.

(5) În cadrul dezbaterilor electorale, radiodifuzorii pot insera spoturi publicitare electorale numai în calupuri separate și marcate corespunzător.

Art. 15. – (1) Sondajele de opinie cu conținut electoral pot fi difuzate numai cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 38¹ și 38² ale Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul prezentării unor televoturi sau anchete făcute în rândul electoratului, radiodifuzorii au obligația să precizeze, în mod expres, că acestea nu sunt reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social sau etnic.

(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă.

Art. 16. – Cu 24 de ore înainte de începerea votării sunt interzise:

a) difuzarea de emisiuni electorale și știri electorale;

b) invitarea sau prezentarea candidaților în programe, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 17 alin. (3);

c) comentarii privind campania electorală.

Art. 17. – (1) Candidații și competitorii electorali ale căror drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor fapte neadevărate sau a unor informații inexacte beneficiază de drept la replică; solicitarea se va conforma dispozițiilor art. 52 alin.(1), respectiv art. 60 alin.(1) ale Codului audiovizual.

(2) Radiodifuzorii au următoarele obligații privind dreptul la replică:

a) să decidă acordarea sau neacordarea dreptului solicitat în cel mult 24 de ore de la primirea unei solicitări formulate în scris; în situația în care solicitarea se referă la o emisiune difuzată în ultima zi de campanie electorală, decizia trebuie luată în cel mult 12 ore de la primirea solicitării;

b) să comunice solicitantului, în termenele prevăzute la lit. a), telefonic și/sau în scris, decizia luată; în cazul neacordării dreptului solicitat, motivele trebuie să fie comunicate solicitantului și Consiliului Național al Audiovizualului;

c) să difuzeze replica, în cazul în care decide acordarea acesteia, în cel mult 48 de ore de la primirea solicitării; în situația în care emisiunea care face obiectul sesizării a fost difuzată în ultima zi de campanie electorală, replica se difuzează în preziua votării;

d) să difuzeze replica, în cazul în care Consiliul Național al Audiovizualului dă câștig de cauză solicitantului, în termenul și în condițiile comunicate radiodifuzorului.

(3) În preziua votării, radiodifuzorii trebuie să prevadă în program, imediat după emisiunea informativă de seară, un spațiu de emisie pentru difuzarea replicilor ca urmare a sesizărilor care se referă la emisiunile difuzate în ultima zi de campanie.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 18. – (1) În perioada dintre intrarea în vigoare a prezentei decizii și începerea campaniei electorale, radiodifuzorii nu vor difuza emisiuni electorale și spoturi electorale, astfel cum acestea sunt definite la art. 8, respectiv art. 14 din prezenta decizie, și nici spoturi publicitare comerciale sau alte producții audiovizuale care transmit sau induc mesaje electorale.

(2) Până la începerea campaniei electorale emisiunile informative și de dezbatere vor respecta prevederile Codului audiovizual și nu vor avea caracter de propagandă electorală.

Art. 19. – (1) Radiodifuzorii vor asigura înregistrarea emisiunilor destinate campaniei electorale în condițiile stabilite în Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 412/2007 privind obligațiile ce revin radiodifuzorilor la înregistrarea programelor de radio și de televiziune.

(2) Înregistrările emisiunilor destinate campaniei electorale vor fi ținute la dispoziția Consiliului Național al Audiovizualului, pe toată durata campaniei electorale și încă 30 de zile după comunicarea oficială a rezultatelor.

Art. 20. - Nerespectarea prevederilor prezentei decizii se sancționează potrivit dispozițiilor Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale articolelor 50 și 51 din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Președinte,
Răsvan Popescu

Radiodifuzor

Licența nr.

Către,

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

București, B-dul Libertății nr.14, sector 5, cod 050706 Fax: 021 305.53.54

În conformitate cu prevederile Deciziei Consiliului Național al Audiovizualului nr. 792 din 30 septembrie 2008, vă comunicăm că postul de radio / televiziune / distribuție prin cablu cu numele din localitatea, intenționează să difuzeze emisiuni destinate campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 30.11.2008, și ne angajăm să respectăm prevederile Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și condițiile de acces și de difuzarea a programelor electorale prevăzute în decizia sus-menționată.

Estimăm că difuzarea acestor emisiuni va începe la data de2008.

Persoanele învestite cu responsabilități directe privind organizarea emisiunilor destinate campaniei electorale sunt:

..... având funcția de

..... având funcția de

și pot fi contactate la tel./fax.

(Semnătura și ștampila titularului de licență)

Radiodifuzor

Licența nr.

Către,

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

București, B-dul Libertății nr.14, sector 5, cod 050706 Fax: 021 305.53.54

În conformitate cu prevederile Deciziei Consiliului Național al Audiovizualului nr. 792 din 30 septembrie 2008 și ca urmare a comunicării noastre nr. din 2008, privind difuzarea de către postul de radio / televiziune / distribuție prin cablu cu numele din localitatea a emisiunilor destinate campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 30.11.2008, vă transmitem lista acestor emisiuni și programarea lor, pe zile și ore, pe întreaga durată a campaniei.

Față de persoanele pe care le-am comunicat deja ca fiind învestite cu responsabilități directe privind organizarea emisiunilor destinate campaniei electorale mai nominalizăm și pe:

..... având funcția de

..... având funcția de

care pot fi contactate la tel./fax.

(Semnătura și ștampila titularului de licență)